měla přitom následky zejména u slovanských národů v bývalých zemích Rakouska-Uherska: umožnila rozmach agrární politiky v meziválečném období a poskytla scénář venkovského odporu, který byl později oživen při odporu proti nacistické okupaci a při zpochybňování komunistické vlády ve východní části střední Evropy.

TOMÁŠ PÁNEK, *Kleió v bouři. České dějepisectví a jeho soupeři i spojenci v letech 1938–1945*, Praha: Argo, 2024, 616 s.

V názvu knihy sice stojí české dějepisectví, pouze na něj se ovšem publikace neomezuje. České dějepisectví v letech 1938 až 1945 totiž srovnává s dějepisectvím sudetoněmeckým i slovenským a soustředí se na jejich vzájemné vztahy. Autor, absolvent historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, který v současné době působí v Českém rozhlase a věnuje se rozhlasovým dějinám, věnuje pozornost institucionálnímu provozu historie v období protektorátu, knižnímu trhu v této době či uplatňování se historických témat v rozhlasu a denním tisku. Vedle toho se na historiografii v tomto období dívá i biografickým prizmatem osudů jednotlivých aktérů, jež se leckdy diametrálně lišily. Cílem rozsáhlé studie, která vychází z autorovy disertační práce, je rovněž odhalit, jaké obrazy dějinné paměti historici zprostředkovávali svým čtenářům a posluchačům. Spolu s tím se ale autor ptá, jak na to veřejnost v období protektorátu reagovala, jak historické obrazy recipovala a jak se sama často stávala aktivním tvůrcem státní politiky paměti.

OLESSIA KIRTCHIK, *Economic Knowledge in Crisis. Economists and the State in the Late Soviet Union*, Cham: Palgrave Macmillan, 2024, 319 s.

Kniha socioložky Olessii Kirtchik je významným příspěvkem k intelektuálním a hospodářským dějinám Sovětského svazu a obecně také postsocialistickým transformacím. Zaměřuje se na záhadu pozdní sovětské konverze k „trhu" a kapitalismu tím, že se vrací k historii sovětské reformní ekonomiky. Autorka, která více než jedno desetiletí před plošnou ruskou agresí proti Ukrajině strávila výukou na moskevských vysokých školách, se v knize opírá o různorodou paletu zdrojů, včetně rozhovorů s ekonomy, archivních dokumentů a publikovaných materiálů. Ve své studii zkoumá společenský kontext, v němž ekonomové zaměstnaní v hospodářské správě a výzkumných institucích mohli hrát rozhodující veřejnou a politickou roli. Sleduje formy jejich účasti a společenskou a politickou logiku, která stála za výběrem ekonomických expertů a jejich

nástupu k moci v období perestrojky a transformace. Srovnává také profesní dráhy reformních ekonomů a hodnotí rozsah vlivu této skupiny v postsovětském období, přičemž se na závěr zamýšlí nad současným stavem ekonomické odbornosti v Rusku.